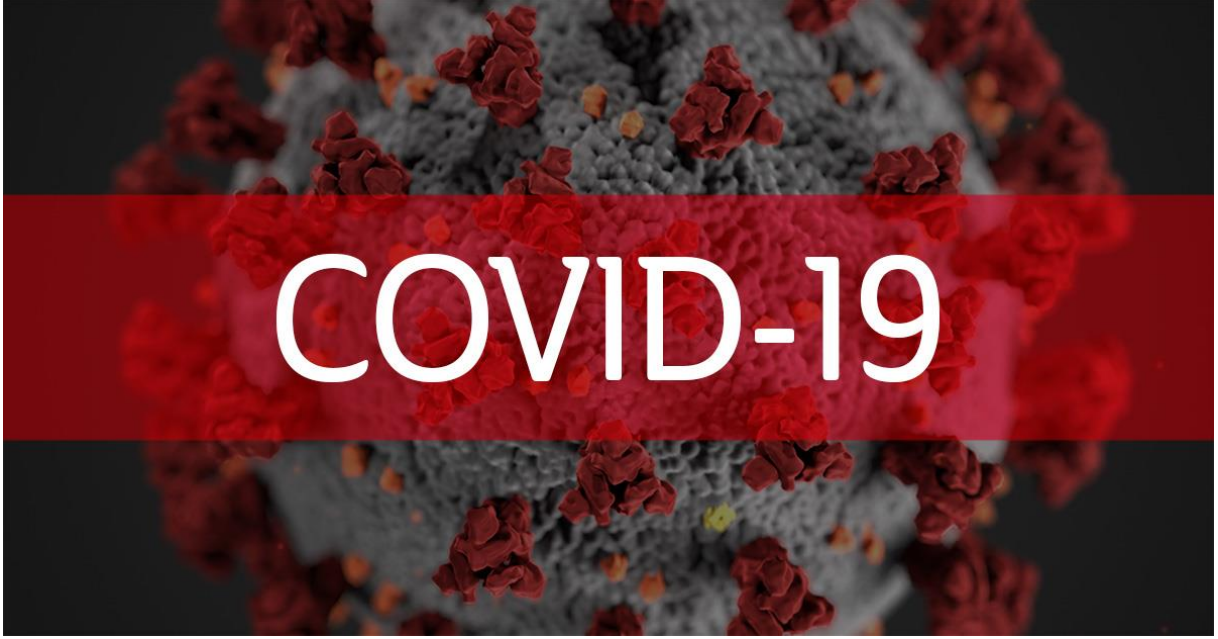

YENİ CORONAVİRÜS

**ÜSKÜDAR BELEDİYESİ PERSONEL A.Ş.
YENİ CORONAVİRÜS SALGINI KAPSAMINDA
ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER**

HAZIRLAYAN
Serkan IŞIK
İş Güvenliği Uzmanı
Nisan 2020

1.Yeni Coronavirüs (2019-nCoV) nedir ?

- Yeni Coronavirüsü, bilimsel adı 2019-nCoV olan bir virüstür. Virüs, insanlarda Coronavirüs Hastalığı 2019 (COVID-19) adı verilen, bulaşıcı bir hastalığa sebep olmaktadır.
- 2020 yılının Ocak ayının başlarında ortaya çıkan korona virüsü, Çin'in Wuhan şehri merkezli olarak çok geniş bölgelere yayılmış ve resmi olarak küresel salgın olarak kabul edilmiştir.
- Başlangıçta deniz ürünleri ve hayvan pazarında bulunanlarda tespit edilmiştir.
- Daha sonra insandan insana bulaşarak yayılmıştır.
- Genel öldürücülük oranı yaklaşık %2,5 olarak hesaplanmaktadır. Yani koronavirüs hastalığı bulaşan her 100 kişiden 2-3 kişi hayatını kaybetmektedir.
- Ancak alınacak doğru önlemler sayesinde hastalığa karşı önleme ve korunma konusunda başarı elde edilebilmektedir.

2.Yeni Coronavirüs (2019-nCoV) Nasıl Bulaşır ?

- Hastalığa neden olan coronavirüsü solunum yolu ile insandan insana bulaşmaktadır.
- Bu özelliği nedeniyle günümüzde karşı karşıya olduğumuz hastalıklar arasında bulaşıcılığı en yüksek hastalıklar arasında yer alır.
- Hasta bireylerin konuşurken veya öksürmeleri, aksırmaları ile ortama saçılan damlacıkların solunması ile bulaşır.
- Hastaların solunum parçacıkları ile kirlenmiş yüzeylere dokunduktan sonra ellerin yıkanmadan göz, burun veya ağıza götürülmesi ile de virüs alınabilir.
- Coronavirüsün nasıl bulaştığına örnek vermek gerekirse;
- Hasta kişilerin öksürme veya hapşırmayla ortaya saçtığı mikro damlacıkların ortamdaki diğer kişilerin ağız, burun ve gözlerine doğrudan temas etmesiyle veya damlacıkların yapıştığı yüzeylere dokunduktan sonra ellerin ağız, burun veya göze götürülmesiyle bulaşabilmektedir.
- Bu sebeple kirli ellerle göz, burun veya ağıza temas etmek risklidir.
- Günlük hayattan örnek vermek gerekirse; toplu taşıma araçlarında korona virüsü taşıyan bir kişinin öksürmesi sonucu havaya ve koltuk, tutacak vb. alanlara yayılan virüs, diğer kişilere solunum veya dokunma yolu ile bulaşmaktadır.

3.Yeni Coronavirüs Hastalığının Belirtileri Nelerdir ?

Coronavirüs hastalığı belirtileri, nezle ile benzer şekilde ortaya çıkar. En yaygın belirtileri;

- Burun akıntısı
- Öksürük
- Boğaz ağrısı
- Baş ağrısı
- Ateş

Ateş

Boğaz ağrısı

Öksürük

Nefes Darlığı

Hastalığın ilerlediği durumlarda ise belirtiler;

- Yüksek ateş
- Şiddetli öksürük
- Solunum zorluğu
- Zatürre
- Böbrek yetmezliği, olarak gerçekleşir.

4.Kuluçka Süresi Ne Kadardır ?

- Coronavirüs hastalığının kuluçka süresi 2-14 gün arasında değişir.
- Yani virüs vücudunuza girdikten sonra 14 gün içinde hastalığa dönüşebilir.
- Bazı insanlarda semptom yoktur. Çoğunda hafif bir hastalık hali vardır. Şiddetli ve bazen ölümcül olabilir.

5. Coronavirüs Hastalığından Korunma Yolları Nelerdir ?

Coronavirüs hastalığının solunum yolu ile bulaşması nedeniyle diğer solunum yolu ile bulaşan hastalıklar için geçerli önlemler koronavirüs hastalığı için de geçerlidir.

Genel olarak öncelikli korunma yöntemleri ;

- Kalabalık ve kapalı ortamlardan uzak durmak.
- Kişilerle doğrudan teması azaltmak. (Tokalaşmak, Sarılmak)
- Kirli ellerle ağız, burun ve gözlere dokunmamak.
- El hijyenine önem vermek.
- Eller en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla yıkanmalı, sabun ve suyun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılmalıdır.
- Kapalı alanları sık sık havalandırmak.
- Bağışıklık sistemini güçlendirmek için dengeli ve sağlıklı beslenmek.
- Pişmemiş etten uzak durmak.
- Hastaysanız, evden çıkmamak.
- Sıklıkla dokunduğunuz yüzeyleri dezenfekte etmek.
- Uyku düzenine dikkat etmek.

6. Coronavirüs Hastalığı Risk Grupları Kimlerdir ?

4 Şubat 2020 itibariyle, Çin’de ölen 425 kişinin %80’inin 60 yaş üstü olduğu ve %75’inin salgın sırasında devam eden başka bir hastalığı olduğu belirlendi.

Bu sonuçlar bizlere hastalık için yaşlıların daha büyük risk altında olduğunu ve farklı hastalığı (astım, diyabet, kalp hastalığı gibi) olanların ölüm riskinin diğerlerine göre yüksek olduğunu gösteriyor. Coronavirüsün sigara içenleri de etkilediği bilinmektedir.

Bir başka analize göre de hastalık geçiren kişilerin;

- %3’ü 80 yaş üstüydü.
- %87’si 30-79 yaş arasıydı.
- %8’i 20-29 yaş arasıydı.
- %1’i 10-19 yaş arasıydı.
- %1’i 10 yaş altıydı.

Yani coronavirüs hastalığı %90 oranında 30 yaş üstü kişilerde etkili oluyor. Bunun altında bağışıklık sisteminin düşük olması ve ilerleyen yaşlarda diğer hastalıkların görülme ihtimalinin artması olabilir.

Mesleki olarak incelediğimizde gün içinde sürekli kalabalık ve kapalı ortamlarda çalışanlar, insanlarla çok fazla doğrudan temas etmek durumunda kalanlar, sağlık sektörü çalışanları öncelikli risk altında olan meslek grupları olarak görülebilir.

7. Coronavirüs yüzeylerde kaç gün yaşar ?

- Hava : 3 saat
- Bakır : 4 saat
- Karton : 4-5 gün
- Paslanmaz çelik : 48 saat
- Plastik : 5 gün

8. İşyerlerinde Coronavirüse Karşı Alınması Gereken Önlemler

1. Çalışanlara coronavirüs hakkında bilgilendirme eğitiminin hijyen eğitiminin verilmesi sağlanmalıdır. Belirli yerlere bu konuda hazırlanmış bilgilendirme görselleri de asılabilir.

2. Günlük vücut ısı takibi: Ziyaretçiler dâhil tüm çalışanların ateşlerinin günlük olarak işe başlamadan önce ölçülüp takip edilmesi sağlanmalıdır. Ateşi yüksek olan ziyaretçiler ve çalışanlar çalışma alanlarına alınmamalıdır.

3. Çalışanlar işe başlamadan önce ellerini mutlaka yıkamalı ve dezenfekte etmelidir. El hijyeni ürünleri, maske vb. ürünlerin tedarik edilmesi, işyeri girişine, çalışma alanlarına yerleştirilmesi ve belirli aralıklarla kullanımı sağlanmalıdır.

4. El hijyenine önem verilmelidir. Eller en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla yıkanmalı, sabun ve suyun olmadığı durumlarda alkol içerikli el antiseptiği kullanılmalıdır. Çalışanların el yıkama durumları kontrol edilmelidir ve gerekli takip düzenli olarak sağlanmalıdır.

5. Çalışma alanları, ofis masaları, tezgâhlar, iş araç gereçleri vb. çalışana zimmetlenmeli, temizliği ve dezenfektasyonu çalışanlar tarafından gün içerisinde düzenli olarak yapılmalıdır.

6. El sıkışmak ve temas yolu ile selamlaşmak yasaklanmalıdır.

7. Kapalı alanlar sık sık havalandırılmalıdır.

8. Her zaman olması gerektiği gibi izmarit, kâğıt mendil, medical maske ve çöp atmak belirlenen yerler dışında yasaklanmalıdır. Her bölümde en az 1 adet çöp kovası bulundurulmalıdır.

9. Hijyen gerektiren bütün ekipmanlar (bardak, havlu vb.) kişiye özel olmalıdır. Ortak kullanılmamalıdır. Elde yıkama yapılmayacak, bulaşık makinasında yıkama yapılacaktır. Tek kullanımlık bardaklar kullanılmalıdır.

10. Temizlik yapan çalışanlar temizliğe başlamadan önce (eldiven takılmadan) ve temizlik bittikten sonra ellerini yıkamalıdır.

11. Şirket içi değerlendirme yaparak yurt dışı iş seyahatleri ertelenmelidir ve mümkünse iptal edilmelidir.

12. Akut solunum yolu enfeksiyonu olan kişilerle yakın temas edilmemelidir. Çalışanlara bu konu hakkında bilgilendirme yapılmalıdır.

13. Şehirlerarası seyahat planları gözden geçirilerek, gerekli değilse seyahat edilmemelidir.

14. Kriz sırasında temel ihtiyaçların nasıl talep edilip, lojistik desteğin nasıl sağlanacağı belirlenmelidir.

15. Birden fazla şoför kullanan araçlarda dezenfeksiyon yapılmadan bir başka şoföre devredilmemesi sağlanmalıdır.

16. Yemekhane çalışanlarının, çaycılarının, garsonların KKD kullanımının dikkatinin arttırılması ve el dezenfektanı kullanımı sağlanmalıdır. (2-3 saatte bir)

17. Son 14 gün içerisinde yurt dışından gelen personel varsa, cerrahi maske takarak virüs testi yaptırılmak üzere en yakın resmi sağlık kuruluna yönlendirilmelidir.

18. Sokak hayvanları ile temastan kaçınılmalıdır. İşyerindeki mevcut başıboş hayvanlar uzaklaştırılmalıdır.

19. Yemekhanede çalışanların aynı anda toplu olarak yemek yemesini engelleyecek şekilde farklı zaman diliminde belirli sayıda çalışanın yemek yemesine olanak sağlayacak şekilde organizasyon sağlanmalı ve yemekhane girişlerine dezenfektan yerleştirilerek çalışanların kullanımı sağlanmalıdır.

20. İşyerine girişlerin yalnızca çalışan personel ile sınırlandırılması sağlanmalıdır. Ziyaretçilerin ise işyerine girişi kontrollü bir şekilde yapılmalıdır.

21. Personel taşıma servislerinin havalandırma filtrelerinin sık değiştirilmesi, iç dezenfeksiyonları için periyodik hizmet alımı yapmaları, günlük temizliklerinin çizelge ve dezenfeksiyon talimatına ve sıklığına uygun yapılması sağlanmalıdır.

22. Toplu olarak bulunulması gereken durumlarda (eğitim, brifing, toplantı, yemek vb.) insanlar arasında en az 2 m mesafe olması için prosedürlerin uygulanması sağlanmalıdır.

23. Görüşme ve toplantıların uzaktan iletişim sistemleri kullanılarak yapılması sağlanmalıdır.

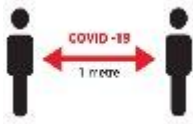
24. Hasta ve ateşi olduğunu beyan eden personelin işe gelmeden, maskesini takarak hastaneye gitmesi sağlanmalıdır.

25. Dış firma personelleri, şoförler ve ziyaretçilerin bekleme alanlarında tutulması; yemekhane, çay ocağı, toplantı ve eğitim salonları vb. toplu yerlere girişlerinin kısıtlanması sağlanmalıdır.

26. Engelli çalışanlar, 60 yaş üstü ve kronik rahatsızlığı, bağışıklık sorunu, kronik solunum yolu hastalığı obezite diyabet, kalp ve damar hastalıkları organ nakli olanların izolasyonu sağlanmalıdır.

27. İşyerine giriş ve çıkışlarda sosyal mesafe kuralına uygun geçiş işaretlemeleri yapılarak mesafenin korunması, yığılma ve kalabalıklaşmanın önlenmesi sağlanmalıdır.

28. Çalışma ortamında sosyal mesafe kuralı gözetilerek çalışma yöntem ve şekillerinin yeniden gözden geçirilmelidir. Mümkün olduğu durumlarda bu kurala uygun iş organizasyonu yapılmalıdır.

29. Asansörlerin mümkün olduğunca kullanılmaması, zorunlu hallerde içerisinde sosyal mesafe kuralına uygun kişi sayısı ile sınırlandırılması ve temas edilen yüzeylerin sıklıkla dezenfekte edilmesi sağlanmalıdır.

30. Ortak kullanım alanındaki su sebilleri ve çay makinalarının mümkün olduğunca kullanılmaması, çalışanlara kapalı şişelerde su temin edilmesi sağlanmalıdır.

9.İşyerlerinde Coronavirüs Tespiti Halinde Yapılması Gerekenler

1. Yapılacak olan ateş ölçümlerinde ateş seviyesi 38 C ve üzeri çıkan olması durumunda veya öksüren, ateşi olan ve nefes almakta zorlanan bir personel varsa, cerrahi maske taktırılarak ilgili birimler ile iletişime geçilmelidir.

2. Virüs belirtileri tespit edilen çalışan veya çalışanlar işyeri araçları ile hastaneye götürülmemelidir, derhal ambulansa (112) veya Sağlık Bakanlığı Korona Danışma Hattına (184) haber verilmelidir.

3. Ambulans iş yerine gelene kadar virüs semptomları tespit edilen çalışan ile aynı departmanda bulunan bütün personeller iş yerinde oluşturulacak izole alana alınması sağlanmalıdır ve diğer çalışanların bu alana girmesi engellenmelidir.

4. Virüs semptomları tespit edilen çalışan veya çalışanlar olması durumunda, aynı ortamda çalışan diğer çalışanlar, işyeri servisi var ise aynı servis ile işe gelen çalışanlar için derhal kontrol sağlanmalıdır. (Kontrol sağlayacak kişilerin cerrahi maske, tulum ve izole gözlük takmaları gerekliliği unutulmamalıdır.)

EK 1 : ACİL DURUMLARDA KURUM İÇİ ARANMASI GEREKEN KİŞİLERİN LİSTESİ

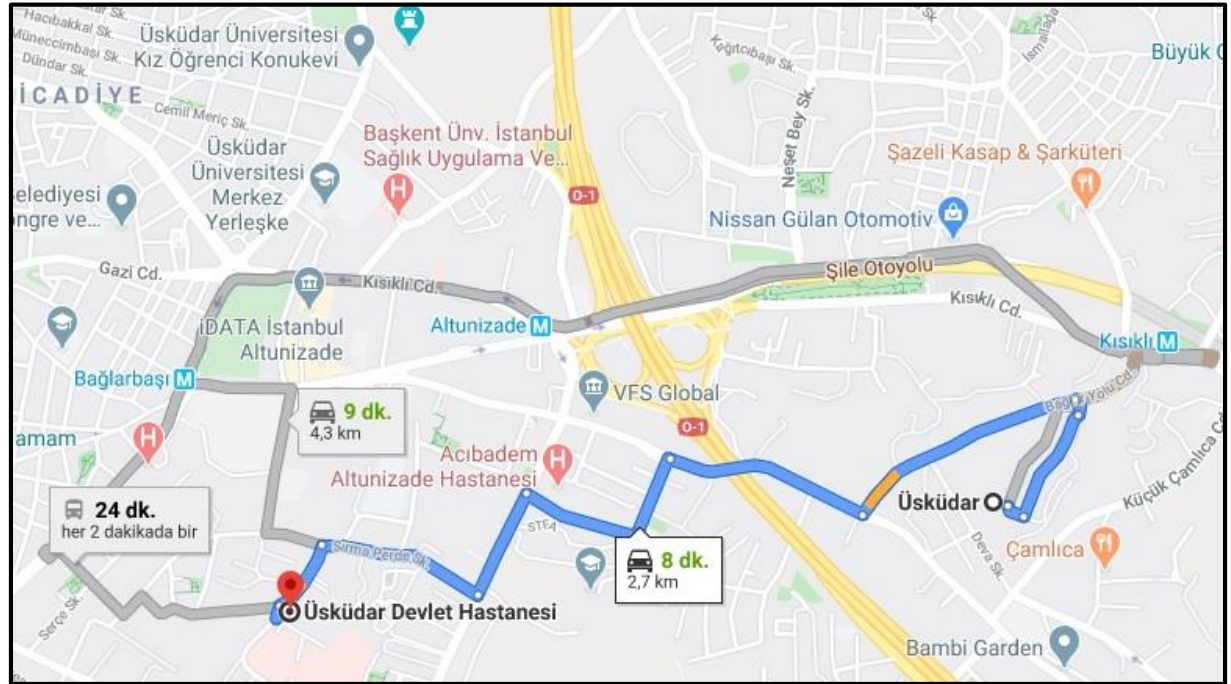
<u>S.NO</u>	<u>ADI SOYADI</u>	<u>GÖREVİ</u>	<u>TELEFON NO</u>
1	Özcan TÜRKOĞLU	Genel Müdür	(0 552) 536 81 10
2	Suat ÇALMAZ	İş Sağlığı ve Güvenliği Şefi	(0 534) 598 45 05
3	Mehmet Şeref KURAL	İşyeri Hekimi	(0 506) 330 35 96

EK 2 : COVID-19 ACIL DURUMLARDA KURUM DIŞI TELEFONLARIN LİSTESİ

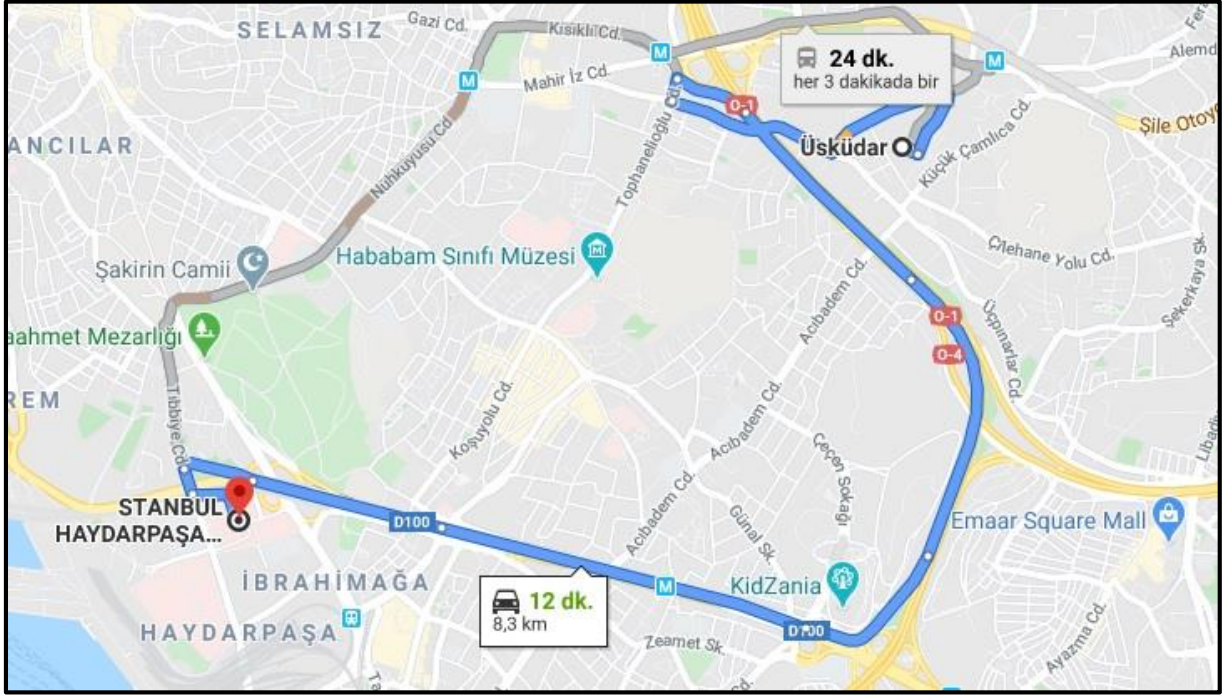
<u>S.NO</u>	<u>ACIL DURUM</u>	<u>TELEFON NO</u>
1	AMBULANS	112
2	ALO SABİM (CORONA DANIŞMA)	184
3	ÜSKÜDAR DEVLET HASTANESİ	(0 216) 474 79 00
4	HAYDARPAŞA NUMUENE E.A.H.	(0 216) 542 32 32
5	BAŐKENT ÜNİ. İST. HASTANESİ	(0 216) 554 15 15
6	ÖZEL YUNUS EMRE HASTANESİ	(0 216) 310 47 88
7	ÖZEL MEDICANA ÇAMLICA HASTANESİ	(0 216) 522 60 00
8	SBÜ SULTAN ABDÜLHAMİD HAN E.A.H.	(0 216) 542 20 20

EK 3 : COVID-19 ACIL DURUM ULAŐIM KROKİSİ (BAZI HASTANELER)

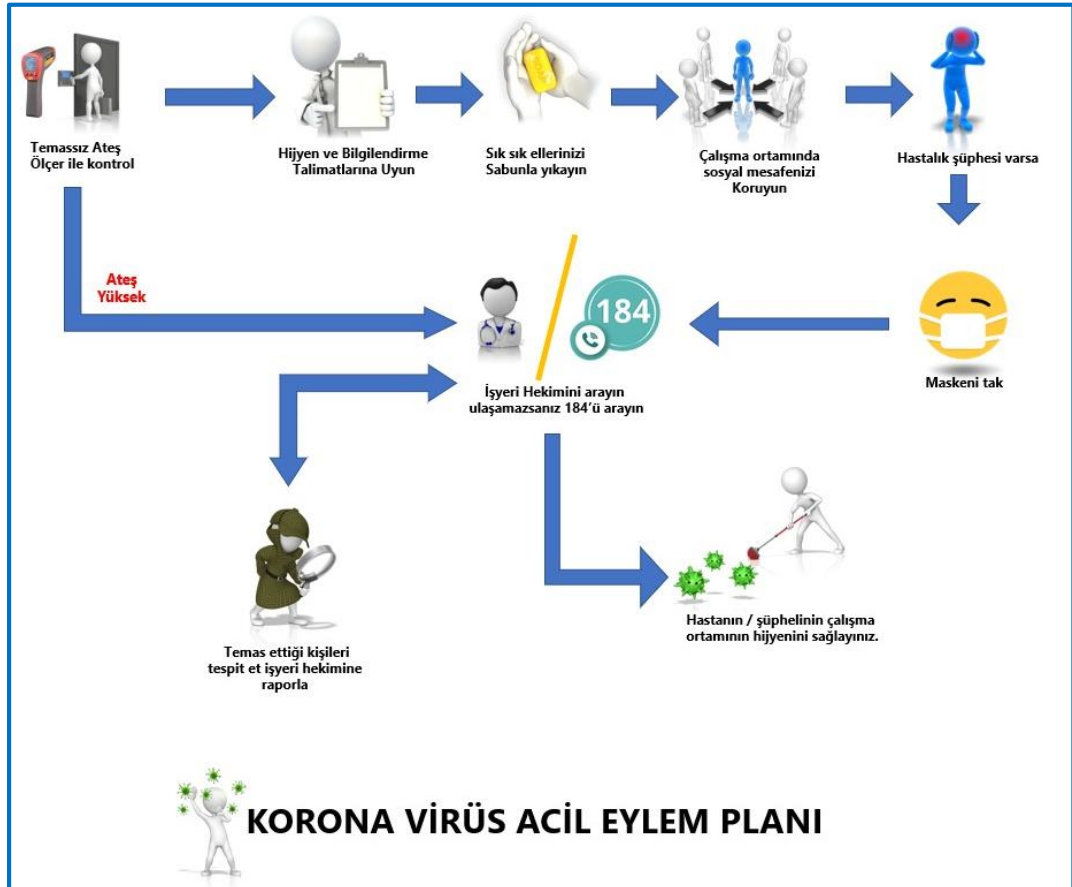
(ÜSKÜDAR DEVLET HASTANESİ)

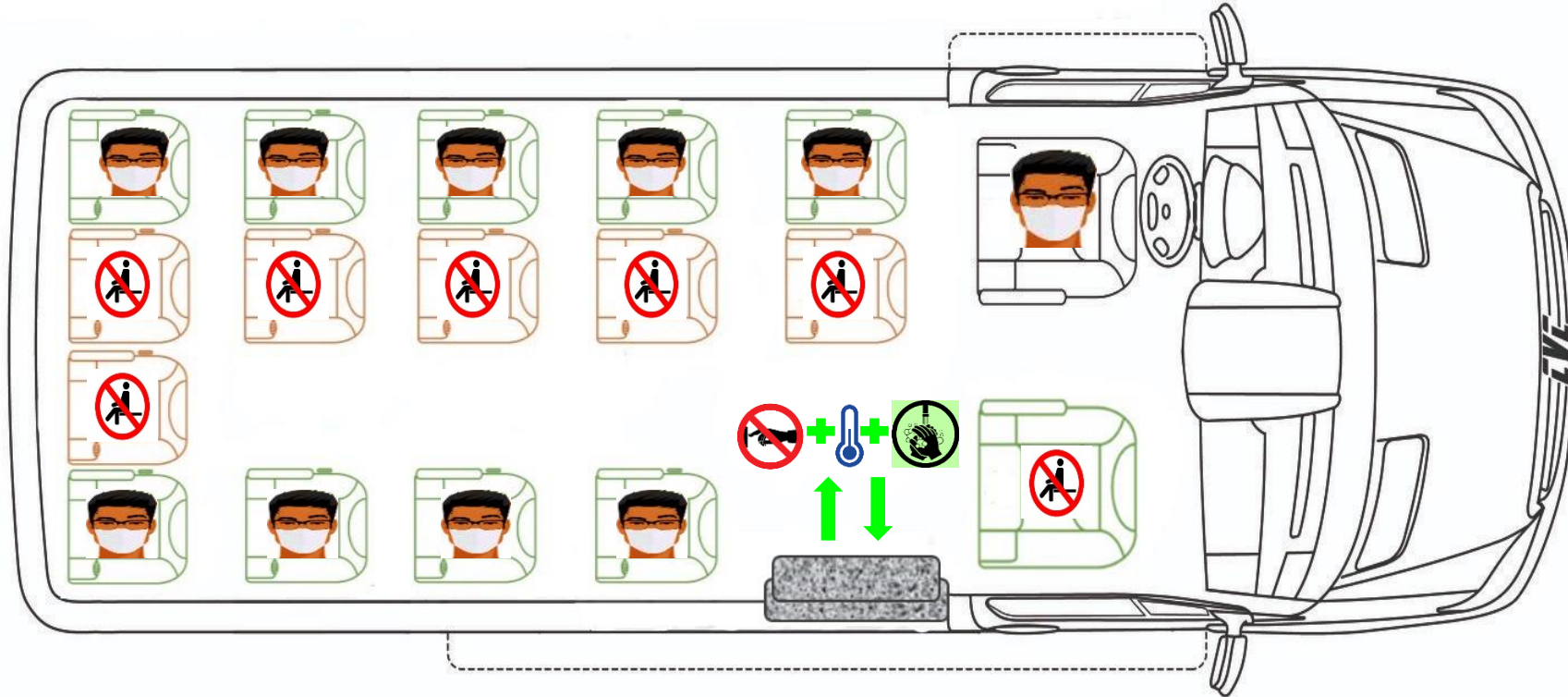
(ÜSKÜDAR HAYDARPAŞA NUMUNE EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİ)

EK 4 : CORONAVİRÜS ACİL EYLEM PLANI ŞEMASI

EK 5 : SERVİS ARAÇLARI COVID-19 OTURMA VAZİYETİ PLANI

TALİMATLAR

1. Servis araçlarının özellikle sık temas edilen yüzeyleri başta olmak üzere temizlik ve hijyen sık aralıklarla sağlanmalı,
2. Servis kullanan çalışanların, araç içerisindeki yüzeylere teması mümkün olduğunca azaltılmalı,
3. Sosyal mesafe göz önüne alınarak planlanan servis aracı oturma planına riayet edilmeli yeşil renkte belirtilen koltuklarda yolculuk yapılmalı,
4. Seyahat süresince araç içerisinde şoför ve tüm yolcuların cerrahi maske takmaları sağlanmalıdır

İŞARETLER VE ANLAMLARI

	SERVİSE İNİŞ VE BİNİŞLERDE YÜZEYLERE TEMAS ETME ATEŞİNİ ÖLÇTÜR EL DEZENFEKTANI KULLAN
	YOLCULUK ESNASINDA MASKE KULLAN
	BU KOLTUĞA OTURMAK YASAKTIR

EK 6 : COVID-19 İŞYERİ BİLGİLENDİRME AFIŞLARI

6.1. AFIŞ

**EVDE İZLEME
(KARANTİNA)
KURALLARI**

**14
GÜN
KURALI**

Bilgi için: www.saglik.gov.tr

1 | Yurt dışına çıkmayın. Seyahatlerinizi iptal edin ya da erteleyin.

2 | Çıktıysanız, dönüşte ilk on dört günü evde geçirin.

3 | Aile üyelerini korumak için evde kendinizi izole edin.

4 | Evde geçen süre boyunca ziyaretçi kabul etmeyin.

5 | İzole edilmiş kişinin odasına maskesiz girmeyin.

6 | Odanızı sık sık havalandırın.

7 | İnsanlarla, özellikle yaşlılar ve kronik hastalıkları olanlarla temas kurmaktan kaçının.

8 | Ellerinizi sık sık, su ve sabun ile en az yirmi saniye boyunca olarak yıkayın.

9 | Kapı kolları, armatürler, lavabolar gibi sık kullandığınız yüzeyleri su ve deterjanla her gün temizleyin.

10 | Havlu gibi kişisel eşyalarınızı ortak kullanmayın.

11 | Kıyafetlerinizi 60-90°C'de normal deterjanla yıkayın.

12 | Bol sıvı tüketin, dengeli beslenin, uyku düzeninize dikkat edin.

13 | Evden çıkmak zorunda kalırsanız mutlaka maske takın.

14 | Düşmeyen ateş, öksürük ve nefes darlığınız varsa, maske takarak bir sağlık kuruluşuna başvurun.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
SAĞLIK BAKANLIĞI**

KORONAVİRÜS

ALACAĞINIZ TEDBİRLERDEN

DAHA GÜÇLÜ DEĞİLDİR.

14

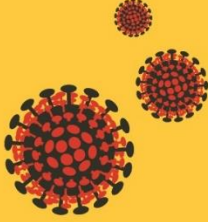
6.2. Afiş

ELLERİMİZİ YIKAYALIM SAĞLIĞIMIZI KORUYALIM

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

Yeni Koronavirüs solunum yolu enfeksiyonu yapan bir virüstür.

En çok karşılaşılan belirtiler ateş, öksürük ve solunum sıkıntısıdır.

Korunmak için kalabalıktan olabildiğince uzak durulmalıdır.

Eller en az 20 saniye süreyle su ve normal sabunla yıkanmalıdır.

Ellerimizi ıslatıp sabunu ellerimizin bütün yüzeylerine dağıtalım.

Avuçlarımızın içini ve dışını iyice ovalayalım.

Ellerimizi bol su ile durulayalım.

Musluğu, ellerimizi kuruladığımız kağıt havlu ile kapatalım.

ELLERİMİZİ DOĞRU YIKAYALIM

6.3. Afiş

TIBBİ MASKE KULLANIMI SIRASINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

Tibbi maskenin burun, ağız ve çeneyi içerisine alan ön kısmına **hiçbir zaman dokunulmamalıdır.**

Kazara dokunulursa eller en az 20 saniye, su ve normal sabunla yıkanmalı veya alkol içerikli el antiseptiği ile ovalanmalıdır.

Tibbi maske kullanım sırasında kirlenir, nemlenir veya yırtılır ise **mutlaka yenisiyle değiştirilmelidir.**

Tibbi maskeler **kesinlikle ortak kullanılmamalıdır.**

Kullanılmış tıbbi maskenin kirlenmediği düşünülse bile **asla tekrar kullanılmamalıdır.**

“YENİ KORONAVİRÜS HASTALIĞI BELİRTİLERİ OLMAYAN KİŞİLERİN TIBBİ MASKE KULLANMASI ZORUNLU DEĞİLDİR.”

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

/SaglikBakanligi

**YENİ KORONAVİRÜS
HASTALIĞI
(COVID-19)**

TIBBİ MASKE KULLANIMI

/SaglikBakanligi

Yeni Koronavirüs solunum yolu enfeksiyonu yapan bir virüstür.

Hasta kişilerin öksürme veya hışırtıya ortaya saçtığı **damlacıkların** ortamdaki diğer bireyler tarafından **solunmasıyla**, damlacıkların yapıştığı yüzeylere dokunulduktan sonra **ellerin ağız, burun veya göze götürülmesiyle** Yeni Koronavirüs enfeksiyonu bulaşmaktadır.

KİMLER TIBBİ MASKE KULLANMALIDIR?

- Ateş, öksürük, solunum sıkıntısı belirtilerinden birinin gelişmesi durumunda hemen tıbbi maske takarak en yakın sağlık kuruluşuna başvurun.

- Yeni Koronavirüs Hastalığı tanısı veya şüphesi olan bir kişinin bakımını yapıyorsanız mutlaka tıbbi maske takın.

- Ev izolasyonundayken çeşitli nedenlerle dışarı çıkmak zorunda kalırsanız evden çıkarken mutlaka tıbbi maske takın.
- Ev izolasyonundayken evin ortak alanlarını (banyo, mutfak, salon vb.) kullanırken mutlaka tıbbi maske takın.

MASKE NASIL TAKILIR?

- Maskeyi takmadan önce eller en az 20 saniye, su ve normal sabunla yıkanır.
- Su ve sabunun olmadığı durumlarda eller 20-30 saniye alkol içerikli el antiseptiği ile ovalanır.
- Maske; katlı kısmı dış tarafta kalacak, üst tarafındaki metal şerit burun köprüsünün üzerine gelecek şekilde takılır.

- Maske lastikli ise maskenin yanlarındaki lastikler kulak kepeğinden geçirilerek takılır.
- Maske ipli ise maskenin üst kenarlarındaki ipler kulakların üstünden geçirilerek başın arka kısmında bağlanır, alt kenarlarındaki ipler ensede bağlanır.

- Maskenin üst tarafındaki metal şerit burun köprüsünün üzerine hafifçe bastırılarak yerleştirilir.
- Maske burun, ağız ve çeneyi tamamen kapatacak, kenarlardan hava geçişine izin vermeyecek şekilde takılır.

MASKE NASIL ÇIKARILIR?

- Maske burun, ağız ve çeneyi içine alan, yoğun kirlenmenin gerçekleştiği ön kısmına dokunulmadan çıkarılmalıdır.
- Lastikli ise kulak arkasındaki lastiklerden tutarak çıkarılır.

- İpli ise önce ense bölgesindeki alt ipleri, sonra başın arkasındaki üst ipleri çözülerek çıkarılır. Böylece maskenin düşmesi engellenmiş olur.
- Çıkarılan maske lastiklerinden veya iplerinden tutularak çöpe atılır ve çöpün sürekli kapalı kalması sağlanır.

- Maskeyi çıkardıktan sonra eller en az 20 saniye, su ve normal sabunla yıkanır.

- Su ve sabunun olmadığı durumlarda eller 20-30 saniye alkol içerikli el antiseptiği ile ovalanır.

TIBBİ MASKEYİ DOĞRU BİR ŞEKİLDE TAKMAK, ÇIKARMAK; TAKMA ÖNCESİNDE VE ÇIKARMA SONRASINDA EL HİJYENİNİ SAĞLAMAK OLDUKÇA ÖNEMLİDİR.

